

Streszczenie rozprawy doktorskiej Mgr Iwony Głowackiej /j.polski/ pt.: „Wpływ otoczenia regulacyjnego na rozwój upraw i produkcji tytoniu w Polsce oraz znaczenie sektora tytoniowego dla gospodarki krajowej”

Przedmiotem rozprawy doktorskiej jest szczegółowa i wieloaspektowa ocena wpływu otoczenia regulacyjnego na rozwój upraw i produkcję tytoniu w Polsce oraz oddziaływania norm prawnych na pozycję sektora tytoniowego w gospodarce krajowej. Analiza wybranych regulacji prawnych, dotyczących zróżnicowanych aspektów funkcjonowania państwa i społeczeństwa, m.in. takich jak: prowadzenie działalności rolniczej, system opodatkowania, system ochrony zdrowia, wykazała ich bezpośrednie lub pośrednie zaangażowanie w kształtowanie sytuacji prawnej uczestników tzw. branży tytoniowej. Dokonana identyfikacja w tym zakresie pozwoliła na przedstawienie osądu w kwestii spójności przedmiotowo istotnej polityki legislacyjnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz Unii Europejskiej oraz wniosków dotyczących skuteczności ustanowionych regulacji, w tych ich faktycznego oddziaływania na sytuację ekonomiczną plantatorów tytoniu i innych uczestników branży tytoniowej.

W procesie badań naukowych, ukierunkowanych na przygotowanie dysertacji zastosowano metodę formalno-dogmatyczną, metodę historyczno-prawną, jak również – w niezbędnym zakresie – metodę porównawczą. Ze względu na powiązanie analizowanej tematyki z zagadnieniami z zakresu nauk ekonomicznych oraz socjologii ustaleń dokonywano również przy wykorzystaniu metodologii właściwej dla innych dziedzin nauki, w tym metody empirycznej. Wartościowe dla wniosków rozprawy były też efekty stosowania ekonomicznej analizy prawa (*Law and Economics*), analizy statystycznej oraz teoretyczno-ekonomicznej, z wykorzystaniem tzw. krzywej Laffera.

Przeprowadzone badania wykazały istotne niedomagania systemu prawnego w zakresie spójności celów i adekwatności regulacyjnych instrumentów prawnych obieranych przez prawodawcę przy kształtowaniu uwarunkowań prowadzenia produkcji tytoniu oraz innych aspektów funkcjonowania branży tytoniowej. Chodzi tu przede wszystkim o brak konsekwencji w kwestii ustalenia charakteru prawnego uprawy tytoniu w ramach krajowej i unijnej polityki rolnej, regulacji procesu przetworzenia przemysłowego tytoniu, dopuszczalności spożywania wyrobów tytoniowych, obrotu nimi, opodatkowania, zwalczania tzw. szarej strefy oraz redukcji negatywnych skutków zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych przez

społeczeństwo.

Przedstawiając wnioski *de lege lata* oraz postulaty *de lege ferenda* odwołano się do koncepcji doktrynalnej ciągu działań prawnych, która odróżnia poszczególne elementy rozwiązań normatywnych w obszarze tożsamej materii tematycznej w zależności od sytuacji prawnej wynikającej ze struktury jurydycznej regulowanego przedmiotu, z wyodrębnieniem „segmentów” regulacji prawnej, które mogą być ujęte w odmienne struktury prawne i organizacyjne.

W świetle powyższego ukazano również oddziaływanie zmieniających się przedmiotowo istotnych regulacji prawnych oraz ich wzajemnych relacji na pogarszającą się pozycję sektora tytoniowego w ramach gospodarki krajowej.